

Все про АННУ

Виставка
Центру Анни Франк
в Берліні

Тексти до виставки

Ласкаво просимо!

Ця виставка присвячена пам'яті Анни Франк.

Вона є жертвою голокосту.

Виставка є загальнодоступною.

Вона складається з 3-х частин:

На поширені питання

відповідають працівники на вході.

Вони розповідають про історію цього місця

та про роботу Анни Франк Центру.

Хто така Анна?

Цей розділ розповідає історію Анни,

її сім'ї та її друзів.

Кожен з 6 розділів розповідає про окремий

період в її житті.

Що пов'язує Анну з сьогоднішнім днем?

У цьому розділі розглядається значення

її історії для сьогодення.

6 напрямків пропонують різні підходи до історії.

Тут можна доповнити виставку власними

думками та досвідом.

Голокост – так називають вбивство мільйонів людей, яке вчинили нацисти. Наприклад: людей, яких нацисти переслідували як «євреїв» або «циган». Слово «голокост» походить з грецької мови. Дослівно це означає «повністю спалений».

Загальнодоступність означає:

Всі люди повинні мати можливість відвідати

і зрозуміти цю виставку.

Складні слова в тексті підкреслюються та пояснюються.

Деякі пояснення знаходяться прямо поруч з текстами виставки,

також всі пояснення можна знайти у невеликому буклеті.

Буклет можна залишити собі.

Хто така Анна?

Аннелі Марі Франк – це єврейська дівчинка.
Вона народилася у 1929 році у місті Франкфурт-на-Майні.
Рідні називають її «Анною».
Родина Анни виїжджає з Німеччини наприкінці 1933 року.
Одна з причин:
Вони хочуть втекти від нацистів.
З лютого 1934 року вони живуть у Нідерландах.
У 1942 році, разом з 4-ма іншими переслідуваними,
вони поселяються у схованці.
Через майже 2 роки їх знаходять і заарештовують.
Нацисти ув'язнюють їх в концентраційному таборі.
Лише батько Анни – Отто Франк –
залишився після Шоа живим.
Живучи у схованці, Анна писала щоденник.
Після її смерті, завдяки своєму щоденнику,
вона стає всесвітньо відомою.

*Бути євреєм чи єврейкою означає бути частиною іудаїзму.
Іудаїзм – це релігія з різними традиціями,
філософією та культурою.
Євреї по-різному сповідують свою релігію.
Нацисти використовують слово «єврей» як образу.
Так вони називають людей, яких вони переслідують.
Для нацистів не має значення
чи вважають самі переслідувані себе євреями.*

*Нацисти – це учасники «Націонал-соціалістичної
робітничої партії Німеччини» (НСРПН) Адольфа Гітлера.
Партія була заснована у 1919 році.
З 1933 по 1945 роки нацисти перебувають при владі в Німеччині.
Нацисти стверджують:
Вони цінніші за інших людей, а інші люди –
це загроза для них.
З цим переконанням вони переслідують,
знущаються і вбивають людей, яких вони оголосили ворогами.*

*Концентраційний табір: скорочено – «КЦ».
З 1933 року нацисти будують так звані концентраційні табори.
Там вони утримують людей, яких переслідували.
Ув'язнені змушені важко працювати і жити в поганих умовах.
Нацисти жорстоко поведуться і вбивають багатьох з цих в'язнів.
З 1941 року нацисти створюють табори, в яких вони вбивають
в'язнів одразу ж після їхнього прибуття. Ці табори називаються
«табори знищення».*

*Шоа – так називається вбивство близько 6 мільйонів людей,
яких нацисти переслідували як євреїв.
Це слово з мови іврити і означає «катастрофа».
Інше слово для позначення злочинів нацистів є «голокост».*

Що пов'язує Анну з сьогоднішнім днем?

Ім'я та обличчя Анни Франк сьогодні відомі в усьому світі.

Її щоденник знають мільйони людей.

Ознайомитися з біографією Анни –

це один із способів дізнатися про голокост, зрозуміти сьогоднішній день і подумати про майбутнє.

Для цього є 6 напрямків:

У бібліотеці можна читати і писати.

Тут ви можете знайти щоденники Анни та інших людей.

На сцені можна грати в театр і дивитися фільми.

Тут можна почути історії різних людей про їх життя.

У майстерні можна малювати та творити.

Тут можна побачити різні форми спогадів.

В архіві можна досліджувати і документувати.

Тут можна ознайомитися з повідомленнями про антисемітські випадки.

Комп'ютери можна використовувати для пошуку.

На Анніному дереві-каштані можна повісити власні думки.

Біографія – так ще називається історія життя людини.

Вивчення окремої біографії полегшує розуміння

історичних процесів та взаємозв'язків.

І як люди себе в цей час поводити.

При цьому людина завжди порівнює ще й і з власною біографією, тобто: із самим собою.

Голокост – так називають вбивство мільйонів людей, яке вчинили нацисти. Наприклад:

людей, яких нацисти переслідували як «євреїв» або «циган».

Слово «голокост» походить з грецької мови.

Дослівно це означає «повністю спалений».

Антисемітизм – так ще називається вороже ставлення до євреїв.

Це означає: якась людина ненавидить євреїв.

Антисемітизм може виражатися в словах або діях:

як виключення з групи, як образа, погроза або як напад на людей та заклади, які сприймаються як єврейські.

Антисемітизм також може бути спрямований проти

Ізраїля як єврейської держави.

Антисемітизм може поширюватись окремими особами, групами або структурами.

Дитячі роки Анни в Німеччині 1929–1933

Марго Франк 3 роки. Вона дуже щаслива.
12 червня 1929 року у неї з'являється молодша сестра: Анна.
Вони обидві зростають у гарному будинку із садом.
У них є багато друзів, які живуть по сусідству.
Сім'я проживає у місті Франкфурт-на-Майні.
Але їх батьки – Едіт і Отто Франк – дуже занепокоєні.
У 1929 році трапляється світова економічна криза.
Криза поширюється і на банк, в якому мала свої заощадження родина.
З січня 1933 року до влади приходить антисемітська партія.
Її членів називають нацистами.
З березня новим мером Франкфурта-на-Майні стає нацист.
Отто і Едіт відчувають загрозу.
Вони вирішують покинути свою країну.
У 1934 році вони разом з доньками починають нове життя в Нідерландах.

Економічна криза означає:

Більшість підприємств перестають отримувати прибуток.

Внаслідок цього дуже багато людей втрачають роботу.

І не можуть знайти нову.

Через це у них стає мало грошей.

Або гроші раптом втрачають свою вартість.

У 1929 році так відбувається в усьому світі.

Антисемітизм – так ще називається вороже ставлення до євреїв.

Це означає: якась людина ненавидить євреїв.

Антисемітизм може виражатися в словах або діях:

як виключення з групи, як образа, погроза або як напад на людей та заклади, які сприймаються як єврейські.

Антисемітизм також може бути спрямований проти Ізраїля як єврейської держави.

Антисемітизм може поширюватись окремими особами, групами або структурами.

Новий дім Анни в Нідерландах 1933–1940

Едіт знаходить квартиру для її сім'ї в Амстердамі.
Марго та Анна ходять до школи.
Вони швидко вивчають голландську мову.
Едіт займається домашніми справами.
Отто багато працює у своїй новій компанії.
Але справи на роботі йдуть не дуже добре.
Вони намагаються емігрувати до Англії або США.
Батьки Анни налякані щодо родичів Едіт в Німеччині.
Нацисти приймають там все більше і більше антиєврейських законів.
Бабуся Анни Роза та її дядьки Юлій
і Вальтер пережили листопадові погроми 1938 року.
Вони тікають з Німеччини.
1-го вересня 1939 року німецькі солдати нападають на Польщу.
Починається Друга світова війна. Едіт і Отто питають себе:
Чи нападуть нацисти також на Нідерланди?

*Антиєврейські закони – це закони, спрямовані не те,
щоб обділити і принизити людей, як євреїв,
щоб позбавити їх прав і переслідувати.*

*Листопадові погроми 1938 року –
назва нападів нацистів на євреїв у ніч з 9 на 10 листопада 1938 року
(також відомі як «Кришталева ніч») та в наступні дні.
Слово «погром» походить з російської мови і означає «руйнування».
Нацисти заарештовують 30.000 чоловік і близько 400 вбивають.
Вони знищують єврейські установи та понад 1400 синагог.*

*Друга світова війна – так називається війна,
що велася Німеччиною та її союзниками
по всьому світу в період з 1939 по 1945 роки.
Війна починається з нападу Німеччини на Польщу.
При цьому нацисти ведуть війну на винищення.
Це означає: нацисти хочуть повністю знищити частину людства.*

Життя Анни в небезпеці 1940–1942

10 травня 1940 року справджується
найбільший страх Отто та Едіт:
Німецькі солдати захоплюють Нідерланди.
І також тут нацисти приймають антиєврейські закони.
У січні 1941 року всі євреї повинні
були повідомити свою адресу нацистам.
У червні нацисти заарештовують понад
300 єврейських чоловіків в Амстердамі.
Їх увязнюють в концентраційних таборах.
Серед них – також знайомі родини Франк.
Нацисти забороняють єврейським дітям відвідувати державні школи.
Після літніх канікул Марго і Анна повинні піти зі своїх шкіл.
12 червня 1942 року, у свій 13-й день народження,
Анна починає вести щоденник.
Однієї липневої неділі Марго, як і багато інших,
отримує дзвінок від нацистів.
Вона має з'явитися на примусові роботи в Німеччині.
Батьки Анни бояться за життя Марго. Але у них є план.

*Примусові роботи мають важливе значення для війни нацистів:
Понад 12 мільйонів дорослих і дітей змушені тяжко
працювати на нацистів в Німеччині та окупованих країнах.
Вони не отримують достатньо їжі і дуже мало,
або взагалі не отримують зарплатні.
Багато хто хворіє або помирає через цю роботу.*

Час переходування Анни 1942–1944

Вранці 6 липня 1942 року родина Франк переселяється у схованку.
В підсобному приміщенні компанії Отто батьки Анни облаштували для себе квартиру.
Найвірніші співробітники компанії готові допомагати родині.
Нацисти розшукують усіх, хто не з'явився на примусову працю.
Цих людей заарештовують і відвозять до тимчасового табору Вестерборк.
Звіди 15 липня розпочинається перша депортація до східної Європи.
За два дні до цього до підсобного приміщення переселяється також сім'я ван Пелс.
У листопаді сім'ї приймають до себе ще одну переслідувану особу: Фріца Пфеффер.
Понад два роки усі ці вісім людей живуть разом в тісному приміщенні.
Вони погано забезпечені їжею і постійно бояться, що їх знайдуть та депортують.
Але поразка німецьких солдат під Сталінградом додає їм мужності.
А в 1944 році солдати союзників висаджуються на півночі Франції.
Чекати визволення вже не довго.

*Транзитний табір Вестерборк
побудований у 1939 році урядом Нідерландів
як табір для єврейських біженців.
З липня 1942 року нацисти використовують
його як концентраційний табір.
Вони називають табір «Поліцейським транзитним табором»
і ув'язнюють там людей, яких переслідують.
Загалом звідси нацисти відправили 93 потяги із в'язнями
до східної Європи.*

Депортація – це організоване державою викрадення людей і їх перевезення в інші місця. Нацисти депортують людей, яких вони оголосили ворогами, до концентраційних таборів і таборів знищення.

*Союзники – так називають партнерів по альянсу.
Саме тут мають на увазі країни, які об'єдналися для боротьби із нацистами.*

Останні 6 місяців Анни 1944–1945

4-го серпня 1944 р. 8 людей, які жили в схованці, було знайдено.
Не виключено, що їх хтось зрадив.
До схованки приходять нацисти із зброєю.
Вони заарештовують та депортують 8 з тих,
хто переховувався і 2 їхніх помічників.
Міп і Беп знаходять щоденник Анни. Міп зберігає його.
У Вестерборку 8 ув'язнених змушені розбирати батареї.
3-го вересня 1944 року нацисти закривають їх у вагонах для худоби.
Поїзд їде 3 дні і 3 ночі.
В решті решт, поїзд зупиняється посеред ночі в Аушвіц-Біркенау.
Нацисти розділяють депортованих на жінок і чоловіків.
Марго та Анна спочатку залишаються із їхньою матір'ю Едіт.
Наприкінці жовтня нацисти знову депортують сестер.
Їх відправляють потягом до Берген-Бельзена.
У цьому концтаборі вони також страждають від жахливих умов.
Вони думають, що їх батьків вже немає в живих.
Взимку вони захворюють на висипний тиф.
Анна помирає невдовзі після Марго у лютому 1945 року.

*Аушвіц – це найбільший німецький концентраційний табір смерті.
З 1940 року він розташований в окупованій Польщі.
Одна з частин табору має назву «Біркенау».
Більшість людей там вбивали в газових камерах одразу
ж після їхнього прибуття.
В Аушвіці нацисти знищили понад 1,1 мільйона людей,
більшість з них – у газових камерах.*

*Берген-Бельзен – концентраційний табір між Гамбургом і Ганновером.
Він існував з квітня 1943 року.
З кінця 1944 року в Берген-Бельзен привозили
депортованих із інших концтаборів.
Тут нацисти вбили загалом понад 52.000 людей.
Багато в'язнів померли від хвороб, голоду або їх вбили працівники табору.*

*Висипний тиф – це заразне захворювання.
Висипний тиф викликає сильний головний біль, висип,
запор і високу температуру.
В умовах концтабору хвороба швидко поширювалась
і ставала причиною смерті для дуже багатьох в'язнів.*

Повернення Отто і щоденник Анни 1945–1947

27 січня 1945 року Червона Армія звільняє Аушвіц.

Отто досі живий.

Він нічого не знає про долю своєї родини.

Його повернення до Нідерландів триває кілька місяців.

Адже війна ще не закінчилася.

Він подорожує разом з іншими, хто також вижив.

Роза де Вінтер-Леві розповідає йому про смерть Едіт.

3-го червня 1945 року він повертається до Амстердаму.

Отто робить все можливе, щоб знайти своїх доньок.

У липні він дізнається:

Анна і Марго не вижили.

Міп віддає йому щоденник Анни.

В них Отто читає:

Анна хотіла опублікувати свої записи.

Він виконує її волю:

У 1947 році виходить книга під назвою «Het Achterhuis»

(дослівно «У задній частині будинку»).

Червона армія – так називають солдатів Радянського Союзу.

Радянський Союз входив до складу Альянсу і значною

мірою вплинув на військову перемогу над нацистами.

Також Червона армія зазнала найбільших втрат у Другій світовій війні:

Серед приблизно 34 мільйонів солдат загинуло понад 8,5 мільйонів.

Ще 3 мільйони солдат були вбиті нацистами, коли потрапили в полон в Німеччині.

Бібліотека

Чому щоденники важливі?

Багато людей фіксують те, що вони переживають, думають і відчувають. Дехто записує це в щоденник. Більшість щоденників залишаються таємницею. Інші ж публікуються.

Читання щоденників допомагає зрозуміти минуле. Анна веде щоденник, бо їй не вистачає близької подруги. Записуючі свої думки, вона може краще переносити життя в схованці.

У Марго також був щоденник, але він загубився. Щоденник Анни сьогодні відомий в усьому світі.

Про що багато хто не знає:

Анна писала різні тексти.

І вона переробила і підготувала свої записи в щоденнику для публікації.

Вона почала це робити незадовго до її арешту.

Отто формує зі щоденника Анни та його перепрацьованої версії єдиний текст.

У 1947 році він публікує його у вигляді книги.

Версія – так ще можна назвати «варіант тексту».

СЦЕНА

Хто вирішує, ким є я?

На це питання не так просто дати відповідь.
Але це стосується всіх людей, сьогодні і в минулому.
У своєму щоденнику Анна розповідає про себе:
Вона – впевнена в собі молода дівчина,
яка хоче стати письменницею.
Вона також є єврейкою без громадянства,
яка хотіла б стати громадянкою Нідерландів.
В початковій школі Анна охоче приміряє на себе різні ролі,
граючи в шкільному театрі.
Вона сама називає себе «згустком протиріч».
Під цим вона має на увазі:
В компанії вона поверхнева і весела, а на самоті –
серйозна і вдумлива.
Для нацистів Анна була лише одним: єврейкою.
Й по сьогодні існують антисемітизм, расизм та дискримінація.
Люди, які зазнали такого відношення, можуть розказати,
що саме вони пережили. І як це відчувається.
Всі бажаючі можуть звертатися до організацій,
які протидіють дискримінації.

*Люди не мають громадянства,
якщо вони не мають визнаного паспорта.
Можна стати людиною без громадянства
шляхом виключення із громадянства,
вигнання або розпаду держави.
У листопаді 1941 року нацисти позбавили громадянства всіх євреїв,
які перебували за межами Німеччини.*

*Расизм стверджує, що існує різниця між людьми,
щоб виправдати нерівне ставлення до них.
Расисти ділять людей на дві групи: ми та «інші».
Для цього поділу вони використовують реальні
та вигадані ознаки, такі як походження,
колір шкіри, релігія чи мова. Расизм існує вже дуже давно:
«Білі» люди використовували расизм для
виправдання рабства та експлуатації «чорних» людей.
Люди, які сьогодні переживають расизм,
стикаються з ним щодня:
у спілкуванні з іншими людьми, але ще й у громадських
структурах та закладах.*

*Дискримінація – це коли людей обмежують, обділяють.
Наприклад, через:
Вік, стать, походження, колір шкіри, інвалідність,
сексуальну орієнтацію, клас або релігію.
Ці характеристики можуть бути дійсно присутніми
або бути лише припущенням.
Більшість людей стикаються із обмеженням себе
через декілька таких характеристик.
Тоді ущемлення прав цих людей посилюється.*

Майстерня

Як виглядає вшанування пам'яті?

Вшанування пам'яті – це спосіб краще зрозуміти минуле.

Переважно йдеться про визнання страждань.

І про підтвердження:

Ця історія важлива.

У публічному просторі є багато пам'яток.

Місце, де їх можна побачити, є важливим.

Вони нам нагадують про те, що не можна забувати.

Про Анну та її вбивство також пам'ятають:

Завдяки пам'яткам на тих місцях, де вона жила.

А також через назви шкіл, вулиць і площ.

Ці питання допомагають зрозуміти пам'ятку:

- Про що вона нам нагадує?
- Коли вона була встановлена?
- Хто зініціював її встановлення?
- Який вплив вона має на глядача?

Вшанування пам'яті викликає політичні суперечки.

Люди сперечаються про це публічно:

Про що варто пам'ятати? Та: Про що ні?

Пам'ятки вказують на минуле.

Вони виглядають по-різному.

Пам'ятками, наприклад, є:

дошки, статуї або скульптури.

Архів

Як проявляється антисемітизм?

Антисемітизм – так ще називається ворожість до євреїв.

Й по сьогодні він проявляється у різних формах:

у вигляді словесних та фізичних погроз, у пошкодженні майна або у формі крайнього насильства.

Закінчення війни – це не кінець антисемітських настроїв.

Після 1945 року небагато нацистів були засуджені.

Багато хто повертається до своїх попередніх професій.

Наприклад:

у школи, політику, медицину, у суди та поліцію.

Також щоденник Анни є по сьогодні об'єктом нападів.

Антисеміти стверджують: це підробка.

Отто Франк вів проти цього ствердження судові справи.

У ході судових розслідувань вчені підтвердили:

Щоденник Анни є справжнім.

Кожен, хто зіткнувся з антисемітськими випадками,

може повідомити про них.

Це важливо для боротьби з антисемітизмом.

**»Все про Анну«
Виставка Центру Анни Франк
в Берліні**

Години роботи:

Вівторок – Неділя з 10.00 до 18.00

вул. Розенталер, 39, 10178 Берлін

Вхід 1-й двір праворуч, 2-й поверх, є ліфт

Доступність:

Телефон: 030 288 86 56 00

www.annefrank.de

 annefrankzentrum

 annefrankzentrum

 allesüberanne

Виставка стала можливою завдяки фінансуванню від:

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

Senatsverwaltung
für Justiz, Verbraucherschutz
und Antidiskriminierung

Das Landesprogramm